

МЕТОДОЛОГІЯ РЕЛІГІЄЗНАВЧИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Телефон: (061) 228-75-58 (кафедра)

Інші засоби зв'язку: Moodle (форум курсу, приватні повідомлення)

Освітня програма, рівень вищої освіти		Флософія Магістр				
Статус дисципліни		Нормативна				
Кредити ECTS	4	Навч. рік	2020-2021 1 семестр	Рік навчання - 2	Тижні	11
Кількість годин	120	Кількість змістових модулів ¹		6	Лекційні заняття – 0 Практичні заняття – 0 Самостійна робота – 108 Консультації - 12	
Вид контролю	залік					
Посилання на курс в Moodle			https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=7854			
Консультації:			Особисті – кожного вівторка з 11.30-12.50 по чисельнику, 13.00-14.20 по знаменнику, або за домовленістю Дистанційні – електронною поштою чи на форумі у Moodle			

ОПИС КУРСУ

Мета курсу – формування у майбутніх філософів загальнотеоретичних уявлень про принципи та методи релігієзнавчих досліджень, розгляд їх спрямованості, дієвості, пізнавальної специфіки та умов застосування. Вироблення максимально об'єктивної методології дослідження релігійних об'єднань має не тільки вузький академічний інтерес, але нагальну практичну необхідність. Методологія релігієзнавства в сучасному світі виходить з ряду принципів та контекстів, в яких формуються умови дослідження функціонування релігій у всьому різноманітті проблем цього функціонування: основні тенденції розвитку релігійної ситуації в світі; догматика і історія релігій; співвіднесення суті релігії з формами її прояву в суспільстві і державі; позитивного та негативного впливу релігії на світ, в тому числі можливостей релігії в зниженні чи, навпаки збільшенні рівня викликів і загроз сучасності, тому сучасному досліднику релігії важливо розуміти методологічні принципи дослідження релігій.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У разі успішного завершення курсу студент **зможє**:

- Розуміти особливості та специфіку застосування методології релігієзнавчих досліджень.
- Обирати методи та дотримуватись базових наукових принципів релігієзнавчих досліджень, комбінувати їх, за необхідності.
- Створювати дизайн власного дослідницького проекту для здійснення релігієзнавчого дослідження.

¹ 1 змістовий модуль = 15 годин (0,5 кредита ECTS)

- Обробляти інформацію релігієзнавчих досліджень та аналізувати її з метою пошуку особливостей зв'язку методології релігієзнавства із сферами культури, політики та економіки.
- Організовувати та/або забезпечувати підтримку комунікації в процесі виконання групових завдань з розробки дизайну релігієзнавчого дослідження.

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Лекції, плани семінарських занять, методичні рекомендації до виконання індивідуальних дослідницьких завдань та групових творчих проєктів, додаткові матеріали, розміщені на платформі Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=7854>

КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

Поточні контрольні заходи (тах 60 балів):

Поточний контроль передбачає такі **теоретичні** завдання:

- Усне опитування і обговорення на консультаціях проблемних питань
- Короткі тести/контрольні роботи за пройденим матеріалом

Поточний контроль передбачає такі **практичні** завдання:

- Розробка плану релігієзнавчого дослідження
- Розробка методологічної бази релігієзнавчого дослідження
- Презентація дизайну власного дослідницького проєкту релігієзнавчого дослідження

Підсумкові контрольні заходи: (тах 40 балів):

Теоретичний підсумковий контроль – підсумковий екзаменаційний тест, проводиться он-лайн на платформі Moodle, складається не менше ніж з 20 питань різного ступеня складності (максимальна оцінка 20 балів).

Підсумкове практичне завдання – практична робота з розробки власного дослідницького проєкту (максимальна оцінка 20 балів). Даний вид завдання може виконуватись у 2-х формах:

1. Он-лайн на платформі Moodle в день проведення екзамену. Включає в себе: розробку плану релігієзнавчого дослідження; розробку методологічної бази релігієзнавчого дослідження; презентацію дизайну власного дослідницького проєкту релігієзнавчого дослідження за заданою темою.

2. У формі індивідуального дослідницького завдання за обраною студентами темою, що розробляється протягом семестру. На початку викладання курсу студентам пропонуються теми для написання індивідуальних робіт, але вони також мають можливість сформулювати власну тему (після обговорення та узгодження з викладачем впродовж перших двох тижнів семестру). В рамках теми студенти мають виконати завдання, що включає: розробку плану релігієзнавчого дослідження; розробку методологічної бази релігієзнавчого дослідження; презентацію дизайну власного дослідницького проєкту релігієзнавчого дослідження за обраною темою.

Перелік питань підсумкового контролю та методичні рекомендації до виконання індивідуального завдання див. на сторінці курсу в Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=7854>

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

Контрольний захід		Термін виконання	% від загальної оцінки
Поточний контроль (max 60%)			
<i>Змістовий модуль 1</i>	Усне опитування і обговорення проблемних питань	1 тиждень	4
	Розробка плану релігієзнавчого дослідження	2 тиждень	4
<i>Змістовий модуль 2</i>	Розробка плану релігієзнавчого дослідження	3 тиждень	4
	Усне опитування і обговорення проблемних питань	4 тиждень	4
<i>Змістовий модуль 3</i>	Розробка методологічної бази релігієзнавчого дослідження	5 тиждень	8
	Короткі тести/контрольні роботи за пройденим матеріалом	6 тиждень	4
<i>Змістовий модуль 4</i>	Усне опитування і обговорення на консультаціях проблемних питань	7 тиждень	4
	Розробка методологічної бази релігієзнавчого дослідження	8 тиждень	4
<i>Змістовий модуль 5</i>	Усне опитування і обговорення на консультаціях проблемних питань	9 тиждень	4
	Презентація дизайну власного дослідницького проекту релігієзнавчого дослідження	10 тиждень	8
<i>Змістовий модуль 6</i>	Презентація дизайну власного дослідницького проекту релігієзнавчого дослідження	11 тиждень	8
	Короткі тести/контрольні роботи за пройденим матеріалом	11 тиждень	4
Підсумковий контроль (max 40%)			
<i>Підсумкове теоретичне завдання</i>			20
<i>Підсумкове практичне завдання</i>			20
Разом			100%

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Тиждень і вид заняття	Тема заняття	Контрольний захід	Кількість балів
Змістовий модуль 1			
Тиждень 1 Консультація 1	Вступ до предмету. Об'єкт та предмет вивчення. Закономірний характер розвитку релігійної свідомості.	Усне опитування і обговорення проблемних питань	4
Тиждень 2 Консультація 2	Особливості методології наукового дослідження та її специфіка у дослідженні релігійних феноменів	Розробка плану релігієзнавчого дослідження	4
Змістовий модуль 2			
Тиждень 3 Консультація 3	Специфіка дослідження релігійних феноменів в різних наукових дисциплінах	Розробка плану релігієзнавчого дослідження	4
Тиждень 4 Консультація 4	Загальнонаукові принципи в методології релігієзнавчих досліджень	Усне опитування і обговорення проблемних питань	4
Змістовий модуль 3			
Тиждень 5 Консультація 5	Загальнонаукові принципи в методології релігієзнавчих досліджень	Розробка методологічної бази релігієзнавчого дослідження	8
Тиждень 6 Консультація 6	Загальнонаукові принципи в методології релігієзнавчих досліджень	Короткі тести/контрольні роботи за пройденим матеріалом	4
Змістовий модуль 4			
Тиждень 7 Консультація 7	Провідні конкретно-наукові методологічні принципи релігієзнавства.	Усне опитування і обговорення на консультаціях проблемних питань	4
Тиждень 8 Консультація 8	Провідні конкретно-наукові методологічні принципи релігієзнавства.	Розробка методологічної бази релігієзнавчого дослідження	4
Змістовий модуль 5			
Тиждень 9 Консультація 9	Провідні конкретно-наукові методологічні принципи релігієзнавства.	Усне опитування і обговорення на консультаціях проблемних питань	4
Тиждень 10 Консультація 10	Методи дослідження в релігієзнавстві та їх інтегрування.	Презентація дизайну власного дослідницького проекту релігієзнавчого дослідження	8
Змістовий модуль 6			
Тиждень 11 Консультація 11	Методи дослідження в релігієзнавстві та їх інтегрування.	Презентація дизайну власного дослідницького проекту релігієзнавчого	8

		дослідження	
Тиждень 11 Консультація 12	Методи дослідження в релігієзнавстві та їх інтегрування.	Короткі тести/контрольні роботи за пройденим матеріалом	4

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

1. Воловик В. И. Философия религиозного сознания : монография. Запорожье : Просвіта, 2009. 216 с.
2. Гегель Г. В. Ф. Философия религии. В 2-х томах. / пер. с нем. М. И. Левиной. Москва : «Мысль», 1975. Т. 1. 532 с.
3. Докаш В. Загальне релігієзнавство : Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В. І. Докаш, В. Ю. Лешан. - Чернівці : Книги - ХХІ, 2005. - 376 с. - укр
4. Онищенко О. С. Релігієзнавство: предмет, структура , методологія [Текст] : [монографія] / за ред. проф. А. Колодного та проф. Б. Лобовика ; НАН України, Від-ня релігієзнавства Ін-ту філос. - К. : [б. в.], 1996. - 240 с.
5. Основы религиоведения Учеб./ Ю. Ф. Борунков, И.Н.Яблоков, [М. П. Новиков], и др.; под ред. И.Н.Яблокова.- М.:Высш. шк., 1994.- 368 с.
6. Дюркгейм Э. Элементарные формы религиозной жизни // Мистика. Религия. Наука. Классики мирового религиоведения. Антология. / Пер. с англ., нем., фр. Сост. и общ. ред. А. Н. Красникова. – М.: Канон+, 1998. – 432 с. - С 183.
7. Зайцев А. И. Греческая религия и мифология. СПб. - М.: "Академия", 2005. – 208с.
8. Малиновский Б. Магия, наука и религия / Бронислав Малиновский [Электронный ресурс]. Режим доступа: http://www.gumer.info/bogoslov_Buks/Relig/malin/06.php
9. Маретт Р. Формула табу-мана как минимум определения религии // Мистика, религия, наука. Классики мирового религиоведения. Антология. Пер. с англ. нем. фр. Сост. и общ. ред. А. Н. Красникова. М.: Канон+, 1998. – 432с. С. 99-108.
10. Мюллер Ф. М. Введение в науку о религии // Классики мирового религиоведения. М.: Канон, 1996. - 496с.
11. Капріцин І.І. Первинні засади релігійної свідомості: смерть / І. І. Капріцин // Культурологічний вісник: Науково-теоретичний щорічник Нижньої Наддніпрянщини. – Вип. 25. – Запоріжжя: «Просвіта», 2010. – С.99-103;
12. Капріцин І.І. Первинні засади релігійної свідомості: людське життя / І. І. Капріцин // Культурологічний вісник: Науково-теоретичний щорічник Нижньої Наддніпрянщини. – Вип. 26. – Запоріжжя: «Просвіта», 2011.
13. Красников А. Н. Методология классической феноменологии религии // Вестник МГУ. Серия 7. Философия. 2004. № 1.- С.74-97.
14. Відділення релігієзнавства Інституту філософії імені Г.С.Сковороди АН України, URL : <https://www.filosof.com.ua/v8.htm> (дата обращения 07.12.2019) – Название с экрана.
15. Воловик В.И. Философия религиозного сознания. Монография. – Запорожье: Просвіта, 2009. – с. 232. URL : http://volovik.at.ua/Philosofiya_religioznogo_soznaniya.pdf (дата обращения 01.02.2016)
16. Перші танчерівські читання: "Методологічні проблеми сучасного релігієзнавства" Міжнародна наукова конференція, "Перші танчерівські читання: "Методологічні проблеми сучасного релігієзнавства" 26 жовтня 2015 р. : [матеріали доповідей та виступів] / редкол.: А. Є. Конверський [та ін.]. URL : <https://ukreligieznastvo.wordpress.com/vydannya> (дата звернення 07.12.2019) – Назва з екрана.
17. Релігійна свідомість і проблеми сучасної науки, економіки, політики, культури, права та моралі URL : old.lp.edu.ua/fileadmin/IGSN/PH/REL-8.doc (дата звернення 01.02.2016) – Назва з екрана.

РЕГУЛЯЦІЇ І ПОЛІТИКИ КУРСУ²

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Відвідування усіх занять є обов'язковим. Також очікується, що здобувачі мають організовано та усвідомлено підходити до виконання навчальних завдань, участі у лекційних, семінарських і практичних заняттях. Від усіх сторін очікується активна позиція, у тому числі, щодо пошуку можливостей виконання пропущених завдань і проходження передбачених форм контролю.

Пропуски можливі лише з поважної причини. Відпрацювання пропущених занять має бути регулярним за домовленістю з викладачем у години консультацій, передбачених даним курсом (усна відповідь чи письмова робота з пропущеної теми). Також можливе відпрацювання у вигляді проходження он-лайн тестування у системі Moodle пропущеної теми (якщо таке тестування було передбачено). У разі систематичних пропусків занять та консультацій для відпрацювання може бути застосована процедура повторного вивчення дисципліни (див. Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>).

Політика академічної доброчесності

Від здобувачів очікується повне дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених Кодексом академічної доброчесності ЗНУ: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Усі письмові роботи будуть перевірятись на плагіат. У разі виявлення ознак списування, плагіату чи інших видів не доброчесної поведінки, роботи здобувачів не будуть прийматись на оцінювання, а до студентів можуть бути застосовані дисциплінарні заходи передбачені Кодексом академічної доброчесності ЗНУ.

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Під час занять потрібно перевести мобільний телефон у режим «без звуку», щоб не заважати викладачу і колегам. **Дозволяється** використання мобільних телефонів, ноутбуків, планшетів та інших персональних гаджетів з навчальною метою, а саме для пошуку інформації, ознайомлення з літературою, аналізу даних, виконання практичних завдань і т.д. **Не дозволяється** використання вище перелічених засобів під час контрольних заходів (порушення цієї вимоги буде розцінюватись як порушення правил академічної доброчесності).

Комунікація

Комунікація між викладачем і здобувачами вищої освіти відбувається в аудиторії, у системі Moodle та електронною поштою, а також в рамках запланованих для цього курсу консультацій. Інформація щодо організаційних питань також може надаватись викладачем старості групи у Viber чи Telegram. Викладач відповідатиме на письмовий запит студента щодо консультації або перевірки завдання впродовж 3 робочих днів. У повідомленні обов'язково вказуйте Ваше справжнє ім'я та прізвище, а не нікнейм.

² Тут зазначається все, що важливо для курсу: наприклад, умови допуску до лабораторій, реактивів тощо. Викладач сам вирішує, що треба знати студенту для успішного проходження курсу!

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2020-2021 рр.

ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ 2020-2021 н. р. (посилання на сторінку сайту ЗНУ)

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ**: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до *Положення про організацію та методiku проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається *Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються *Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється *Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті*: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються *Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycyfws9v>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: *Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; *Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога (061)228-15-84 (щоденно з 9 до 21).

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ. Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції (Воронков В. В., 1 корп., 29 каб., тел. +38 (061) 289-14-18).

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 17.00; субота з 09.00 до 15.00.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): <https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресами:

- для студентів ЗНУ - moodle.znu@gmail.com, Савченко Тетяна Володимирівна
- для студентів Інженерного інституту ЗНУ - alexvasik54@gmail.com, Василенко Олексій Володимирович

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocnu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>